

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

**v habilitačnom konaní JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M.
v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Teória a dejiny štátu a práva
na Trnavskej univerzite v Trnave, Právnickej fakulte**

(podľa vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. a podľa § 7 ods. 2 a 3 Zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor)

Uchádzač: **JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, PhD., LL.M.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **Teória a dejiny štátu a práva**

Miesto a dátum konania: **Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta, Kollárova 10,
Trnava, on-line prostredníctvom aplikácie MS Teams,
6. októbra 2021**

Téma habilitačnej prednášky: „Kultúrne konflikty a právo“

Názov habilitačnej práce: „Právny štát (vývoj, princípy, mechanizmy ochrany)“

Habilitačná komisia:

Predseda:

prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., PhD., LL.M., MA, TU v Trnave, Právnická fakulta

Členovia:

prof. JUDr. PhDr. Miloš Večeřa, CSc., MU Brno, Právnická fakulta, ČR

JUDr. Peter Kukliš, CSc., Ústav štátu a práva SAV Bratislava

Oponenti habilitačnej práce:

prof. JUDr. Alexander Brörtl, CSc., UPJŠ Košice, Právnická fakulta

doc. JUDr. Boris Balog, PhD., PEVŠ Bratislava, Fakulta práva

doc. JUDr. Milan Hodás, PhD., UK Bratislava, Právnická fakulta

Odborné posúdenie úrovne prednesenej habilitačnej prednášky uchádzača:

JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, PhD., LL.M. sa vo svojej habilitačnej prednáške na tému „**Kultúrne konflikty a právo**“ zaoberal najmä otázkou, či by mali inštitúcie, ktoré aplikujú právo, nejakým spôsobom zohľadňovať aj kultúrne pozadie osôb, ktorých sa dotknutá právna úprava týka.

Svoju analýzu danej problematiky začal uchádzač vyjasnením pojmu kultúrneho konfliktu, ktorý charakterizoval ako typ konfliktu spočívajúci v procese, v ktorom členovia dvoch alebo viacerých vzájomne prepojených komunikujúcich kultúr alebo subkultúr presadzujú zároveň (proti sebe) značne odlišné, až protikladné kultúrne prvky.

Jadrom prednášky bolo predstavenie právno-antropologicky orientovanej práce americkej profesorky Alison Dundes Rentelnovej, ktorej cieľom bola analýza otázky prípustnosti dôkazov o kultúre resp. kultúrnych rozdieloch v rámci súdneho konania. Pre tento účel sa Rentelnovej podarilo zdokumentovať veľké množstvo civilných a trestných prípadov, v ktorých sa jednotlivci pokúšali súd presvedčiť, aby pri rozhodovaní zobral do úvahy ich kultúrne zázemie. Jej stanovisko k tomuto typu argumentácie je pritom od začiatku jasné: účastníci konania by mali mať možnosť uviesť na svoju obranu aj skutočnosti ohľadom ich

kultúry, ktoré „by vyžadovali, aby sudcovia zväžili kultúrne pozadie procesných strán v prejednávanych prípadoch.“

Okrem roztriedenia a rozboru konkrétnych prípadov Rentelová vo svojej práci navrhla aj trojkrokový test, ktorý by podľa nej súdy mali v takýchto prípadoch používať na zníženie možnosti zneužitia procesnej obrany založenej na kultúrnych dôvodoch. Jej práca je považovaná za pioniersku nielen z hľadiska množstva zhromaždených prípadov, v ktorých zohrali svoju úlohu kultúrne rozdiely, ale aj z hľadiska priaznivých pozícií, ktoré voči týmto odlišnostiam zaujíma.

Pre lepšiu ilustráciu prezentovanej témy uchádzač následne priblížil tri americké prípady, z ktorých prvé dva (*Friedman v. State of New York*; trestné rozhodnutie vo veci *Krasniqi*) je možné vyhodnotiť tak, že súd vhodným spôsobom prihliadol na argumentáciu sporových strán kultúrными rozdielmi. Rozhodnutie v treťom prípade (*People v. Chen*) je zase podľa uchádzača príkladom nevhodnej akceptácie procesnej obrany založenej na kultúrnych rozdieloch.

Následne uchádzač predstavil aj nemeckú judikatúru Spolkového súdneho dvora k problematike vražd zo cti, ktoré možno podľa neho (nielen) v Nemecku považovať za kritický fenomén vyskytujúci sa väčšinou u moslimských prisťahovalcoch alebo ich potomkoch. Po dôkladnej analýze judikatúry zistil, že Spolkový súdny dvor hodnotí dotknuté trestné činy v intenciách „predstav právneho spoločenstva v Spolkovej republike Nemecko“, takže v prípade vražd zo cti sa na takúto motiváciu trestného činu prihliada skôr ako na prirážajúcu okolnosť (t.j. ako trestný čin spáchaný zo zavrhnutiahodnej pohnútky).

Na záver uchádzač už len dodal, že jeho cieľom nebolo nájsť definitívne či správne odpovede. Skôr mu išlo o ukázanie množstva rôznych problémov a prístupov pri zohľadňovaní kultúrnych dôvodov v rámci súdnych konaní.

Spôsob podania habilitačnej prednášky i jej vedeckú a pedagogickú úroveň možno hodnotiť pozitívne, s osobitným zohľadnením vhodného stupňa zrozumiteľnosti, prehľadnosti a prijateľnosti výkladu pre poslucháča. S ohľadom na už uvedené, habilitačná komisia i prítomní oponenti hodnotia jednoznačne pozitívne odbornú a formálnu stránku habilitačnej prednášky **JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M.** prednesenej na tému „**Kultúrne konflikty a právo**“.

Uchádzač svojim odborným výkladom a fundovanými závermi, ktoré boli podložené tomu zodpovedajúcimi a logicky formulovanými argumentmi, preukázal náležitú pedagogickú a vedeckú spôsobilosť v študijnom odbore právo v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Teória a dejiny štátu a práva.

Zhodnotenie habilitačnej práce:

Cieľom habilitačnej práce **JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M.** s názvom „**Právny štát (vývoj, princípy, mechanizmy ochrany)**“ je odpovedať na otázku, čím vlastne právny štát je, resp. ako má byť správne chápaný. Práca preto pozostáva z troch kapitol, pričom v každej kapitole sleduje osobitnú líniu, ktorá je relevantná z hľadiska konštitúcie pojmu právneho štátu, jeho obsahu a rozsahu. Na základe spôsobu spracovania habilitačnej práce od zvolených metód až po dosiahnuté ciele v nej, je možné konštatovať, že predmetná habilitačná práca predstavuje významný príspevok do poznania tejto problematiky.

Prvá kapitola habilitačnej práce predstavuje tradičný vstup do témy právneho štátu, kedy sa hľadajú a analyzujú historické idey právneho štátu. Vnútorne členenie tejto kapitoly je tiež tradičné, na angloamerickú doktrínu „Rule of Law“ a nemeckú doktrínu „Rechtsstaat“. V porovnaní s doteraz publikovanou literatúrou je však spracovaná podrobnejšie a precíznejšie, osobitne čo sa týka nemeckých autorom ako je napríklad Bähr, von Gerber,

Gneist, Jellinek a jeho teória subjektívnych verejných práv, Mohl, Welcker atď.). Uchádzač, pokiaľ ide o uvedených autorov, pritom pracoval aj s primárnymi zdrojmi, čo nie je pri dielach v nemčine, ktoré vyšli počas 19. storočia, vôbec samozrejmosťou.

V druhej kapitole predložil uchádzač analýzu problematiky právneho štátu a jeho princípov, najmä v kontexte platného ústavného práva Slovenskej republiky. Ide o pozoruhodnú a precíznu analýzu vývoja 16 vybraných princípov právneho štátu (s posunom k princípom demokratického a právneho štátu), ich spresnenia, doplnenia, predovšetkým v réžii ústavného súdu, so zameraním na nález ústavného súdu PL. ÚS 71/2017 (ktorý zohral úlohu aj na ceste k nálezu sp. zn. PL. ÚS 21/2014).

Tretia kapitola obsahuje predovšetkým prehľad o normatívnom uchopení a praktickej aplikácii koncepcie právneho štátu v Rade Európy a v Európskej únii. Pri expoze o Rade Európy je dôležitá najmä analýza činnosti Benátskej komisie, ktorá je poradným orgánom Rady Európy, pozostávajúcim z expertov na ústavné právo. V časti o Európskej únii uchádzač zase prichádza s rozborom základnej právnej úpravy, opisuje tzv. Nový rámec EÚ na posilnenie právneho štátu a zároveň aj analyzuje judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veciach týkajúcich sa právneho štátu. Nevyhýba sa ani aktuálnym otázkam týkajúcim sa spustenia postupu podľa článku 7 Zmluvy o Európskej únii voči Poľsku (rok 2017) a Maďarsku (rok 2018), pričom upozorňuje aj na stanovisko Európskeho parlamentu z roku 2020 hodnotiace tento mechanizmus ako neefektívny.

Na pripomienky a námety oponentov uchádzač reagoval pohotovo, kompetentne a so znalosťou veci. Prijateľným a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil svoje názory a vecne reagoval na diskusiu. Treba k tomu ešte dodať, že všetky tri oponentské posudky hodnotili habilitačnú prácu kladne.

Na záver habilitačná komisia a oponenti konštatovali, že habilitačná práca **JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M.** na tému „**Právny štát (vývoj, princípy, mechanizmy ochrany)**“ spĺňa a čiastočne i prekračuje štandardné kritériá určené pre tento druh kvalifikačných prác.

Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti uchádzača:

Dĺžka pedagogickej praxe JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M je viac ako sedem rokov od získania vysokoškolského vzdelania 3. stupňa v odbore dejiny štátu a práva (v roku 2010).

V rokoch 2007 – 2016 pôsobil vo funkcii odborného asistenta na ustanovený týždenný pracovný čas a v rokoch 2016 – 2018 na znížený pracovný úväzok na Trnavskej univerzite v Trnave, Právnickej fakulte na Katedre teórie práva, neskôr na Katedre teórie práva a ústavného práva. Počas pôsobenia na TU v Trnave, Právnickej fakulte sa podieľal na výučbe nasledujúcich **predmetov**: Teória práva I a II, Antropológia práva, Argumentačné praktikum, Filmová dokumentácia porušovania ľudských práv, Legal Theory, Dejiny politického a právneho myslenia a Politická a právna filozofia 20. storočia.

Od októbra 2019 až doteraz JUDr. Krošlák, PhD. pôsobí ako odborný asistent na Ústave teórie a dejín štátu a práva a spoločenskovedných disciplín Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy v Bratislave, kde vyučoval a vyučuje nasledujúce **predmety**: Teória práva, Politická a právna filozofia, Právna etika, Theory of Law, Politics, Political and Legal Philosophy a Legal Ethics.

Zároveň bol členom skúšobných komisií pre štátne a rigorózne skúšky a podieľal sa na vedení a oponovaní záverečných (bakalárskych) prác.

JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, PhD., LL.M. sa vo svojej vedeckovýskumnej činnosti zameriaval a zameriava na viaceré odlišné okruhy otázok, z ktorých je možné spomenúť

teóriu právnych noriem, otázky retribučnej spravodlivosti po 2. svetovej vojne, kultúrne rozdiely a právo, najmä so zameraním na Nemecko, či problematiku právneho štátu. Vo svojich publikáciách a vedeckých článkoch spracoval viacero ďalších rôznorodých tém. Jeho prácu v rámci odboru tak možno charakterizovať ako extenzívnu (nie orientovanú len na jeden tematický okruh). Zároveň sa snaží pracovať interdisciplinárne, čoho výsledkom sú štúdie kombinujúce dogmatické prístupy právnej vedy s metodológiou a poznatkami iných vedných disciplín, predovšetkým z kultúrnej antropológie, historickej vedy, filozofie, logiky či sociológie. Je tiež vedúcim autorom viacerých vysokoškolských učebníc používaných na právnických fakultách na účely výučby teórie práva, ale aj ústavného práva.

Počas doterajšieho vedeckovýskumného pôsobenia sa JUDr. Krošlák, PhD. podieľal na riešení siedmich vedeckovýskumných projektov, a to v pozícii člena riešiteľského kolektív v jednom projekte APVV, jednom projekte v rámci Operačného programu vzdelávanie a troch projektoch VEGA. Ako zodpovedný riešiteľ sa podieľal na riešení jedného projektu VEGA a jedného projektu KEGA.

Aktívne sa zúčastňuje medzinárodných vedeckých konferencií, sympózií a seminárov doma i v zahraničí napr. v ČR, Poľsku, Rakúsku, Chorvátsku a Taliansku.

Počas pôsobenia ako pedagóg sa aj naďalej snažil vzdelávať, získavať odborné znalosti a skúsenosti. Navštívil a študoval vo viacerých štátoch nielen v Európe (2013 – Česká republika; 2012, 2013, 2014 – Nemecko; 2014 – Maďarsko; 2013 – Taliansko; 2013 a 2014 – Švajčiarsko; 2014 – Anglicko), ale aj v USA, kde v mesiacoch jún – júl 2008 absolvoval päťtýždňový pobyt na Fulbright Summer Institute on American Politics and Political Thought University of Massachusetts Amherst. Okrem Českej republiky pôsobil ako hosťujúci profesor na Universidad Nacional de Colombia v Bogote, ďalej opakovane ako hosťujúci prednášajúci na Právnickej fakulte Štátnej univerzity F. M. Dostojevského v Omsku, v Ruskej federácii (2014 a 2015). V roku 2016 získal prestížne Fulbrightovo štipendium pre výskum a prednášanie, vďaka ktorému strávil sedem mesiacov (január až júl 2017) na University of Southern California v Los Angeles.

Publikačné výstupy JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD., LL.M. k dátumu podania žiadosti (21. 1. 2021) zahŕňajú široké spektrum publikovaných výstupov. Najvýznamnejšími sú autorstvo dvoch (2) publikovaných monografií vydaných v zahraničných vydavateľstvách, spoluautorstvo jednej (1) vysokoškolskej učebnice vydané v zahraničnom vydavateľstve, autorstvo jednej (1) a spoluautorstvo piatich (5) vysokoškolských učebníc vydaných v domácich vydavateľstvách, autorstvo siedmich (7) kapitol vo vysokoškolských učebniciach vydaných v domácich vydavateľstvách a spoluautorstvo jedného (1) učebného textu. Je autorom alebo spoluautorom ďalších 66 pôvodných vedeckých prác (z toho troch vedeckých prác uverejnených v domácich (1) a zahraničných (2) časopisoch registrovaných v databázach WOS alebo Scopus), ďalej ide o štyri (4) vedecké práce publikované v domácich a päť (5) vedeckých prác publikovaných v zahraničných recenzovaných časopisoch a mnoho ďalších vedeckých prác publikovaných v domácich a zahraničných recenzovaných zborníkoch a autorstvo siedmich (7) odborných prác.

JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, PhD., LL.M. získal k dátumu podania žiadosti o začatie habilitačného konania spolu 223 ohlasov, z toho 92 ohlasov v zahraničných a 131 ohlasov v domácich publikáciách. Z celkového počtu ohlasov a citácií zaznamenal päť citácií registrovaných v citačných indexoch WOS alebo SCOPUS.

Habilitačná komisia na svojom pracovnom zasadnutí 2. júna 2021 potvrdila, že uchádzač splnil všetky kritériá na získanie vedecko-pedagogického titulu docent požadované TU v Trnave, Právnickou fakultou.

Na záver možno preto konštatovať, že doterajšie pedagogické, vedeckovýskumné a ďalšie odborné aktivity ako aj publikačné výstupy JUDr. Mgr. Daniela Krošláka, PhD.,

LL.M. v plnom rozsahu spĺňajú všetky požiadavky a kritériá kladené na habilitačné konanie na Trnavskej univerzite v Trnave, Právnickej fakulte.

Čestné prehlásenie:

Predseda habilitačnej komisie konštatuje, že uchádzač predložil čestné prehlásenie o svojej morálnej bezúhonnosti. Čestné prehlásenie uchádzača sa nachádza v habilitačnom spise.

HLASOVANIE:

Počet prítomných členov habilitačnej komisie: 2

Počet prítomných oponentov habilitačnej práce: 3

Počet hlasovacích lístkov: 5

Počet platných hlasovacích lístkov: 5

Hlasovanie: súhlasím: 5

nesúhlasím: 0

Návrh habilitačnej komisie:

Habilitačná komisia na základe zhodnotenia predložených dokladov, prehľadu splnených kritérií fakulty, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky, oponentských posudkov a výsledku obhajoby habilitačnej práce a po zhodnotení pedagogickej, vedeckej, publikačnej a inej odbornej činnosti uchádzača **odporúča** Vedeckej rade Trnavskej univerzity v Trnave, Právnickej fakulty **udelit'** uchádzačovi **JUDr. Mgr. Danielovi Krošlákovi, PhD., LL.M.** vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **teória a dejiny štátu a práva.**

V Trnave 6. októbra 2021

Habilitačná komisia:

Predseda:

prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MAbol prítomný.....

Členovia:

prof. JUDr. PhDr. Miloš Večeřa, CSc.ospravedlnil neúčast'.....

JUDr. Peter Kukliš, CSc.bol prítomný.....

Oponenti habilitačnej práce:

prof. JUDr. Alexander Brörtl, CSc.bol prítomný.....

doc. JUDr. Boris Balog, PhD.bol prítomný.....

doc. JUDr. Milan Hodás, PhD.bol prítomný.....